تێزی ١٩ : حامید: ئایینی ئیسلام هیچ ئایینیکی تر بە ڕاست دانانێ، بەڵکوو تەنیا لە هەنبەر لایەنگرەکانی بە هۆی وەرگرتنی ماڵیاتەوە، لەسەرەخۆیی و دان بەخۆ داگرتن لەخۆی نیشان دەدا و وەك هاوشاری پلە دووهەم سەیریان دەکا. مرۆڤی ناموسوڵمان نە بایەخ و بەهایان بۆ دادەنرێ و نە مافی ژیانیان پێ دەدرێ

موهانادی خۆشەویست، ئێوە دەبێ بڕیاری خۆتان بدەن: ئایا دەتانەوێ لە ئیسلام وەك ئایینێك تێ بگەن کە باوەڕپێهێنان بە محەمەد وەك پێغەمبەری ناردراوی خودا و پەرتووکی قوڕئان وەك پەیامی خودا دادەنێ؟ یاخود دەتانەوێ وەك سۆ و تاسەی مرۆڤێکی سەیر کەن، کە ژیانی خۆی لەگەڵ خودا تێپەڕ دەکا؟

یاخود ئەگەر بە شێوەیەکیتر پرسیار بکەم: ئایا دەتانەوێ ئایینی ئیسلام لە پاوانکاری (کە بە بڕوای من هەیەتی) و لە ئیدیعای هەڵگری ڕاستییەکان (کە بە بڕوای من تەنیا بەخۆی ڕەوا دەبینێ) ڕزگار بکەن؟ ئایا چلۆن دەکرێ "ڕاستەقینە"ی ئایینی نوێی ئێوە خۆی نیشان بدا، کاتێ یەهوودی، مەسیحی و موسوڵمان پێکەوە سواری لۆتکەی میهرەبانی و دلۆڤانی دەکەن بەڵام لەولاشەوە لەسەر لۆتکەکە پاڵ بە لادەرەکان لە ڕێگای ئیسلامەوە دەنرێ و لە ناو دەریای قووڵ و بێ بن نوقم دەکرێن؟ سەیر ئەوەیە ڕاوەنان، ئەشکەنجە و کوشتن نەك هەر لەم دنیایە بەڵکوو لە قیامەتیش چاوەڕوانیان دەکا.

ئێوە دەبێ دان بەوە دابنێن کە خودای ناو قوڕئان بە هیچ شێوازێك نموونەیەکی بێ لایەن نییە، کە ڕێگای گەیشتن بە خۆی بۆ مرۆڤ ئاواڵە هێشتبێتەوە. کاتێ خودا خۆی وەك نیشانەیەك بۆ ئەو مرۆڤانەی بەدوایدا دەگەڕێن دادەنێ، خۆی لە خۆیدا بە مانای دروستکردنی سنوورە. تەنیا ئەو ئامانجە و تەنیا ئەو خۆی، بەڵێنی ناسیاوی و ڕزگارییە. تەنیا ئەو کەسەی خۆی هەست بکا کە لە ڕاستیدا مرۆڤێکی پشکێنەر و پەیدۆزە، ئیزنی هەیە بە شێوازێکی پەنگراو خۆی بە گرووپە ڕزگارکەرەکانەوە هەڵواسێ. ئەدی

مرۆڤەکانیتر چییان لێ بەسەر دێ؟ سەیر ئەوەیە ئەو دۆخە تەنیا بەرەو نەزانی هیدایەت ناکرێ، نەخێر، ژیانیان نەك هەر بێ مانایە، بەڵکوو نەزانی، گێژی و بێ فیکریشیان تاوان دەدرێ. هەروەها بۆ ئەوەی لە ڕوانگەی کاتییەوە زۆر دوور نەکەوێتەوە، هێزە ڕادیکاڵەکەن بە بێقەراری خۆیان ناچار دەکەن هەر ئێستا و لێرە و لەم دنیایە تاوانیان بدەن.

بێ لایەنییەکەی خودا بەردەوام خۆی نیشان دەدا: بێ لایەنی خودا بە شێوەیەکە کە خۆی لە بەرەی لایەنگرەکانی محەمەد بەشەڕ دێ، یارمەتیان دەدا و بە دەستی خۆی دژبەرەکانیان بۆ دەکووژێ. کە وابوو خودا لەسەر مەیلی خۆی، خۆ لە کار و باری گرووپێکی دیاریکراوی سەر زەوی هەڵدەقوتێنێ و ڕاستەو خۆ و ناڕاستەوخۆ دەست لە کێشەکانیان وەردەدا. ئەو ناوی "ناپاك یاخود پیس و چەپەڵ"ی لەسەر بێ دینان داناوە، بە خراپتر لە ئاژەڵیان دادەنێ، قین و بێزاریی لەهەنبەر مەسیحییەکان لە خۆی نیشان دەدا، کاتێ عیسا بە کوڕی خودا دادەنێن و هەروەها تووڕەیی خۆی لە هەنبەر یەهوودیەکان دەدرکێنێ و بە "مەیموون" و "بەراز" ناویان دەبا. ئەدێ لێرەدا کوا ئەو ڕێزگرتنەی کە دەبێ لە بەرانبەر سەرجەم منداڵەکانی ئادەمدا بگێرێ؟

با لێرەدا تاقیکارییەکی بچووك بکەین: ئایا ئێوە باوەڕتان بەوە هەیە، باوەڕمەندانی مەسیحی کە عیسا بە کوڕی خودا دادەنێن، و دەبێ بە هۆی تاوانی مرۆڤەکانی سەر ئەم جیهانەوە لە خاچ درابێ و مردبێ، لە ڕوانگەی ئیسلامییەوە بەڕاستی لەگەڵ باوەڕپێکراوێکی ئیسلامی وەك یەك دادەنرێن و هەر دووك وەك یەك دەتوانن لە ڕەحمەت و دڵۆڤانی خودا بەهرە وەرگرن؟ ئایا قورئان ئەو مرۆڤە باوەڕپێکراوانە بە بێ دین و کافر دانانێ؟

دیارە، لە پەرتووکی قورئاندا سووڕەی سەردەمی مەدینەی تێدایە کە ڕێز بۆ باوەڕپێکراوانی مەسیحی و یەهوودی بە شێوەی ڕادەیی دادەنێ. هەروەها بە شێوەیەکی ناسروشتی لە کتێبە پیرۆزەکەدا ڕوون دەکرێتەوە کە هەڵوێستگرتن لەگەڵ ئەو مرڤانە چلۆن بێ. سووڕەی وا هەن مرۆڤی ئایینی یەهوودی بە خاوەنی کتێب و مەسیحی بە دڵۆڤان و کسانێک دادەنێ کە لە

خودا دەترسن و سووڕەیتریش هەن کە هەمان ئاییندار ان بە بێ دین و کافر دەناسێنێ. بۆ وێنە دەتوانین چلۆنایەتی هەڵس و کەوتی پەرتووکی قوڕئان لە هەنبەر مرۆڤی بێ دین و کافر لە سووڕەی چواردا ئاوا بخوێنینەوە:

"ئەو کەسانەی لە نیشانەکانی ئێمە حاشا دەکەن، لە دوارۆژدا بە ئاگر دەیانسووتێنین هەتا پێستیان داپلۆخا، پێستی تریان بۆ دەگۆڕین تا ئازار پتر بچێژن. خودا خاوەن دەستەڵاتی لە کارزانە." (سووڕەی ٤ ئایەی ٥٦)

خودایەکی لەو چەشنە کە پێشبینی کارەکان دەکا دیارە دەبێ بەهێز بێ، بەڵام ئایا زانا و دڵۆڤانیشە؟

مرۆڤ لە بیری نەچێتەوە کە لێرەدا (دەبێ) باس لەسەر هەڵس و کەوتی خودایەکی بی عەیب و دڵۆڤان بێ. ئایا مرۆڤ دەتوانێ ئەو چەشنە دژیەتی وپێچەوانەییە بە نەبینراو دانێ و بە ساکاریی لە پەنای تێپەڕ بێ؟ لە پلەی یەکەمدا بۆ مرۆڤ ڕوون دەبێتەوە کە ئەو هەڵوێستگرتنە لە هەنبەر دوو ئایینی یەهوودی و مەسیحی تەنیا دەتوانێ هەڵس و کەوتێکی ئینسانی بێ و لە لایەن محەمەدەوە بەڕێوە چووبێ. لە سەرەتای کارەکەیدا و لە مەککە تەنیا کافرەکان دژی ڕاوەستابوون. بەو هۆیەی ئەوان گوێیان لە محەمەد و پەیامەکی نەدەگرت، بەداوی ئارگومێنتدا دەگەڕا کە لە ڕوانگەی خۆیەوە ئایینە ئیبراهیمیە نوێیەکەی پێ بەهێز بکا. محەمەد بەدوای یەکگرتوویيەکی ڕۆحی دا دەگەڕا و لەسەر ئەو بڕوایە بوو کە ئەو یەکگرتوویيەی لە ناو ئایینەکانی یەهوودی و مەسیحیدا دۆزیوەتەوە. ئەو بە شێوەیەکی جیددی خۆی بە یاسا و قەدەغەکانی ئەو دوو ئایینەوە خەریك کردبوو و زۆربەی گێڕاوە و چیرۆکەکانیانی لەناو خەڵکیدا دەگێڕاوە و دواتریش لەناو قوڕئاندا جێی بۆ تەرخان کردن.

ڕاست لەو کاتەدا پەیام و ناوەڕۆکی پەرتووکی قوڕئان خۆی ئاوێتەی دوو ئایینی ئیبراهیمی سەردەم کردبوو. محەمەد چاوەڕوانی دەکرد کە ئەو دوو ئایینە پشتیوانی لێ بکەن و وەك ئایینێکی نوێ بیسەلمێنن. تەنانەت ئیدیعای دەکرد کە بە پێی قوڕئان پێشبینی پێغەمبەرییەکەی هەم لە تەوڕات

و هەم لە ئینجیکدا باسی لێوە کراوە. کاتی یەهوودی و مەسیحیەکان پشتیوانیان لە پەیامەکەی محەمەد نەکرد، و ناوی ئەویان لە کتێبە پیرۆزەکەیاندا نەدۆزییەوە، زمانی قورئان بە تەواوی گۆڕانی بەسەردا هات. ئەو دوو ئایینە بە شەڕخواز و رق ئەستوور لە قەڵەم دران. تاج لەسەر دانانی ئەو شەڕخوازییەش لە سوورەی کۆتایی قورئاندا بەو شێوەیە هاتووە:

"وەل ئەوانەدا بجەنگن کە بە خودا و ڕۆژی سەلا بێ باوەڕن و هەرچی خوا و پێغەمبەری خوا بە نارەوایان زانیوە، ئەمان بە ڕەوای دەزانن و نایەنە سەردینی ڕاستیش. تا ئەو کاتەی بە زەلیلی و بە دەستی خۆ، سەرانەی خۆ بەنگۆ دەدەن." (سوورەی ٩ ئایەی ٢٩)

هەڵس و کەوتێکی ئەوتۆ کە تەنیا بەهۆی توورەیی و دژەبەرایەتی باوەڕ و بۆچوونەکانیترەوە پێکهاتووە، دەگەڕێتەوە سەر کەسایەتی پێغەمبەر و تا ئەوڕۆش هەر بەردەوامە و درێژەی هەیە. ئەوە شەڕە، کە پەیوەندایەتی نێوان ئیسلام، یەهوودی و مەسیحی دیاری دەکا. شەڕەکە هێندە بەردەوام دەبێ تا ئەو کاتەی هەست بەوە بکەن کە ئایینەکەیان ڕاستەقینە نییە. لە سەردەمی محەمەد بەو شێوەیە بووە: "تا ئەو کاتەی سەر بۆ محەمەد دانەنەوێنن و جەزیە"dschiziya" یاخود سەرانە بە محەمەد نەدەن[...]" ئینجا ئیزنی ژیانیان وەك مرۆڤی پلە دوو لە پەنا موسوڵمانان پێ دەدرێ. بۆ ئەوەی بیری خراپ نەکەوێتە مێشکیانەوە، دەبێ بە شێوەی بەردەوامی ئازار و ئەشکەنجە، هەست بە هێزی ئیسلام بکەن.

لەمڕۆدا زۆر کەم مرۆڤی یەهوودی لە وڵاتە ئیسلامییەکان دەژین. گەورەترین گرووپی ئایینی لە جیهاندا کە بەردەوام ئازار و ئەشکەنجە دەدرێن، مەسیحییەکانن. داعیش، ئەلقاعیدە و بۆکۆحەرام لە زۆربەی وڵاتە ئیسلامییەکان مەیدانیان بە مەسیحییەکان تەنگ کردووە و مافیان پێشل دەکەن. ئەگەرکوو مرۆڤی مەسیحی لە سەدەی ١٩ بەولاوە ئیتر ناچار بە دانی سەرانە ناکرێن، بەڵام لە بەرانبەر یاسا دا وەك مرۆڤی موسوڵمان مامەلەیان لەگەڵدا ناکرێ. ئیزنی گەیین بە پلەی سەرکردایەتی ئیدارەی

پۆلیس، ئیداره نیزامییەکان و دادپەروەرییان بە هیچ شێوەیەك پێ نادرێ. ئیزنی دروستکردنی کلیسای نوێیان نییە یاخود ناتوانن کلیسای کۆن نۆژەن بکەنەوە. هاوکات لەگەڵ بەڕێوەبردنی کار و باری ئیسلامی و تەبلیغات لە لایەن نوێنەران و عالمانی دانیشتووی وڵاتە ڕۆژئاواییەکان بۆ ئایینی ئیسلام لە هەموو جیهان، مرۆڤی ئایینی مەسیحی لە وڵاتە ئیسلامییەکان وەك تاوانکار سەیر دەکرێن.

ئەگەر مرۆڤ گوتەکانی کتێبی قورئان بە کەلامی خودا دانەنێ، بەڵکوو وەك پڕۆتۆکۆڵی پرۆسەیەکی ئاڵۆزی کۆمەڵایەتیی سەیر بکا و هاوکاتیش سەیری قووڵایی ڕوانگەی ڕۆحیی و جیهان بینی محەمەد بکا، بە باشی تێ دەگا و بۆی ڕوون دەبێتەوە کە ناوەڕۆکەکەی وەك کێشە و جیاوازی برایانە یاخود پەیوەندیی نێوان رق و خۆشەویستیەك لە هەنبەر یەهوودی و مەسیحییەکان دەنوێنێ. لە سەرەتاوە ئەو دوو ئایینە بۆ محەمەد وەك نموونە، خاوەن زانیاری و خاوەنی کتێبی پیرۆز چاو لێ دەکرێن، ماوەیەك دواتر بەو هۆیەی محەمەد دەیویست خۆی لەوان دوور ڕاگرێ، دەکرێن بە دژبەری سیاسی و ئایینی و ... . لە کۆتاییشدا نەك هەر دەبوو دەست لە یاسا و قەدەغە و باوەڕەکەیان هەڵگرن، بەڵکوو دەبوو توونا بکرێن، ئەگەر ڕێگا و باوەڕەکەیان بە هەڵە دانەنێن.

ئەوە نەك هەر خوێنخۆرییەکی مێژووییە کە لە قورئانەوە سەرچاوە دەگرێ، هەر وەك خوێنخۆری ناو ئایینی مەسیحی لە سەدەی ناوەڕاست، بەڵکوو ئەوە ڕاستەقینەیەکی ژیانی ڕۆژانەیە کە دەتوانێ نەك هەر مەترسی بۆ یەهوودی، مەسیحی یا ئاتئیست و باوەڕەکانیتر پێك بێنێ، بەڵکوو ئەو موسوڵمانانەش بگرێتەوە کە لە ڕێگا ڕاستەقینەکە لایان داوە یاخود ڕەخنەی لێ دەگرن. ئایا ئێوە چلۆن ئەو ڕاستییە بە زیان پێ گەیشتوان و قوربانیانی ئەو هەڵس و کەوتانە تێ دەگەیێنن؟ پێ یان دەڵێن کە ئەو کارە تەنیا زیاتر لە خراپ تێگەیشتنیکی مەزن چ شتێکیتر نییە؟ پێیان دەڵێن کە خودا دلۆڤان و میهرەبانە؟

له پەرتووکی ئینجیلدا دەگوترێ کە خودا مرۆڤی لە ڕووی ڕوخساری خۆیەوە دروست کردووە و خوڵقاندوویەتی. هەروەها ئەو لە ڕێی فووتێکردنەوە ڕۆحی بە مرۆڤ داوە. ئایا تا ئەو ڕادەیە لە خوداکەتان بە خراپ تێگەییون؟ یاخود بە هۆی ئەو وێنەوە بووە کە خودا لە پەرتووکی قوڕئاندا لە خۆی دروست کردووە؟ یا ئەو وێنەیەی محەمەد بە ئارەزووی خۆی ویستوویە لە خودای ساز بکات؟

درێژەی هەیە ...